

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2016)0083

Свободата на изразяване на мнение в Казахстан

Резолюция на Европейския парламент от 10 март 2016 г. относно свободата на изразяване на мнение в Казахстан (2016/2607(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Казахстан, включително резолюциите от 18 април 2013 г.¹, от 15 март 2012 г.², от 22 ноември 2012 г., съдържащи препоръките на Европейския парламент до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност относно преговорите за сключване на споразумение за засилено партньорство и сътрудничество между ЕС и Казахстан³, от 15 декември 2011 г. относно настоящото положение на стратегията на ЕС за Централна Азия⁴ и от 17 септември 2009 г. относно случая Евгений Жовтис в Казахстан⁵,
- като взе предвид забележките, отправени от заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Федерика Могерини след подписването на Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество между ЕС и Казахстан на 21 декември 2015 г.,
- като взе предвид седмия кръг на ежегодния диалог между ЕС и Казахстан по правата на човека в Астана на 26 ноември 2015 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 22 юни 2015 г. относно Стратегията на ЕС за Централна Азия,
- като взе предвид четвъртия доклад от 13 януари 2015 г. за напредъка при изпълнението на стратегията на ЕС за Централна Азия, приета през 2007 г.,

¹ ОВ С 45, 5.2.2016 г., стр. 85.

² ОВ С 251 Е, 31.8.2013 г., стр. 93.

³ ОВ С 419, 16.12.2015 г., стр. 159.

⁴ ОВ С 168 Е, 14.6.2013 г., стр. 91.

⁵ ОВ С 224 Е, 19.8.2010 г., стр. 30.

- като взе предвид доклада на специалния докладчик по правото на свободни мирни събрания и сдружаване Майна Киай след неговата мисия в Казахстан, представен на 16 юни 2015 г.,
 - като взе предвид Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество, подписано на 21 декември 2015 г.,
 - като взе предвид член 19 от Международния пакт за граждански и политически права,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,
 - като взе предвид член 20 от Конституцията на Казахстан,
 - като взе предвид член 135, параграф 5 и член 123, параграф 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че на 21 декември 2015 г. Европейският съюз и Казахстан подписаха споразумение за засилено партньорство и сътрудничество, което има за цел да се осигури широка рамка за засилен политически диалог и сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи, както и в много други области; като има предвид, че посоченото споразумение поставя силен акцент върху демокрацията и принципите на правовата държава, правата на човека и основните свободи, устойчивото развитие, както и сътрудничеството с гражданското общество;
- Б. като има предвид, че Казахстан е важен международен фактор и е играе важна роля по отношение на политическото и социално-икономическото развитие — както и по отношение на положението със сигурността — в целия регион; като има предвид, че Казахстан играе положителна роля в Централна Азия, като полага усилия да развива добросъседски отношения с граничещите с него държави, да възстанови регионалното сътрудничество и да решава всички двустранни въпроси с мирни средства; като има предвид, че за ЕС е от жизненоважно значение да засили политическото и икономическото сътрудничество и сътрудничеството в областта на сигурността с региона на Централна Азия чрез стабилни, открити и стратегически отношения между ЕС и Казахстан,
- В. като има предвид, че Споразумението за засилено партньорство и сътрудничество трябва да бъде ратифицирано от парламентите на всичките 28 държави – членки на ЕС, както и от Европейския парламент; като има предвид, че посоченото споразумение не само ще засили политическия диалог между ЕС и Казахстан и ще служи за насърчаване на двустранната търговия и инвестициите, но също така поставя силен акцент върху международните задължения; като има предвид, че може да се признае, че по време на преговорите за споразумението бяха отчетени подобрения по отношение на осигуряването на участието на гражданското общество чрез мерки, предприети с цел включване на гражданското общество в публичния процес на изготвяне на политики;
- Г. като има предвид, че общото положение по отношение на свободата на изразяване на мнение се е влошило през последните години; като има предвид, че през декември 2015 г. казахските органи задържаха Гюзал Байдалинова, журналист и собственик на новинарския уебсайт „Накануне.кз“ (Nakanune.kz), във връзка с

наказателно дело по обвинения за „умишлено публикуване на невярна информация“; като има предвид, че след задържането на Гюзал Байдалинова бяха изразени опасения относно тормоза спрямо независимите медии в Казахстан; като има предвид, че на 29 февруари 2016 г. съдът оправда журналистката Юлия Козлова, която пише за „Накануне.кз“;

- Д. като има предвид, че е в ход наказателно разследване срещу Сейткази Матаев, ръководител на Националния пресклуб и на съюза на журналистите, който е обвинен в злоупотреба с публични средства в размер на милиони казахстански тенге; като има предвид, че на 22 февруари 2016 г. Сейткази Матаев, който отрича обвиненията, и неговият син Асет Матаев, който е директор на независимата информационна агенция „КазТАГ“, бяха задържани; като има предвид, че Асет Матаев беше освободен след разпит;
- Е. като има предвид, че на 22 януари 2016 г. съд произнесе присъди срещу Ермек Наримбаев и Серикжан Мамбеталин — блогъри, които бяха арестувани през октомври 2015 г. по обвинения в „подбудителство към национални разногласия“, и ги осъди съответно на три и на две години затвор; като има предвид, че блогърът Болатбек Блялов беше поставен под ограничен домашен арест;
- Ж. като има предвид, че казахските органи закриха независими и опозиционни медии, включително вестниците „Ассанди Таймс“ и „Правдивая газета“, както и списанията „Адам бол“ и „Адам“; като има предвид, че в края на 2012 г. казахските органи предявиха съдебни иски срещу независими и опозиционни медии, по-специално вестниците „Голос республики“ и „Взгляд“, както и срещу свързаните с тях вестници и уебсайтове, и срещу телевизионните онлайн портали „К+“ и „Стан.тв“ (Stan.tv);
- З. като има предвид, че през октомври 2014 г. съд в Алмати наложи глоба в размер на 34 милиона казахстански тенге (KZT) срещу „Хавас Уърлдуайд Казахстан“ (Navas Worldwide Kazakhstan);
- И. като има предвид, че Европейският инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ) е важен финансов инструмент, който има за цел подпомагането на организациите на гражданското общество и демократизацията както в страната, така и в региона;
- Й. като има предвид, че според Международната асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица (ИЛГА) ЛГБТИ в Казахстан са изправени пред правни проблеми и дискриминация, с които гражданите, които не спадат към посочената група, не се сблъскват; като има предвид, че сексуалната активност с лице от същия пол както при мъжете, така и при жените е законна в Казахстан, но еднополовите двойки и домакинствата, водени от еднополови двойки, не се ползват със същата правна закрила, която е на разположение на двойките, при които е сключен брак с лице от другия пол;
- К. като има предвид, че на 20 март 2016 г. в Казахстан ще се проведат предсрочни парламентарни избори, които следва да бъдат предшествани от гаранции относно свободата на изразяване на мнение в обществото и лесната и прозрачна регистрация на политическите партии, които се считат за свободни и честни; като има предвид, че според окончателния доклад на мисията за наблюдение на избори

на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 3 април 2012 г. проведените през 2012 г. избори са били помрачени от „значителни нередности“¹;

- Л. като има предвид, че нов Наказателен кодекс, нов Кодекс за административните нарушения и нов Наказателно-процесуален кодекс влязоха в сила на 1 януари 2015 г.;
- М. като има предвид, че Казахстан се нарежда на 160-о място от общо 180 държави в индекса за свобода на печата на „Репортери без граници“ за 2015 г.;
- Н. като има предвид, че ЕС провежда последователно сътрудничество с Казахстан в процеса на присъединяване на посочената държава към СТО, което в наши дни доведе до приключване на преговорите за присъединяване към СТО; като има предвид, че е важно Казахстан да следва принципите на правовата държава, да се придържа към международните си задължения и да гарантира правна сигурност за международните дружества, които развиват дейност в Казахстан, както и защитата на техните инвестиции;
- О. като има предвид, че сътрудничеството за развитие с Казахстан се съсредоточава върху укрепването на капацитета на регионалното и местното управление, подкрепа за реформата в сектора на правосъдието и подобряване на капацитета на публичния сектор за въвеждане на социални и икономически реформи;
- 1. Подчертава значението на отношенията между ЕС и Казахстан и на засилването на икономическото и политическото сътрудничество във всички области; подчертава големия интерес на ЕС от устойчиви отношения с Казахстан по отношение на политическото и икономическото сътрудничество;
- 2. Изразява загриженост във връзка със средата за медиите и свободата на словото в Казахстан; изразява силна загриженост относно натиска върху независимите медии и възможните отрицателни последици от новия проект на законодателен акт относно финансирането на организациите на гражданското общество; посочва, че свободата на словото за независимите медии, блогърите и отделните граждани е общовалидна ценност, която не подлежи на отмяна чрез договаряне;
- 3. Изразява съжаление във връзка с безразборното блокиране на новини, социални медии и други уебсайтове на основание, че те предлагат незаконно съдържание, и призовава казахските органи да гарантират, че всяка мярка за ограничаване на достъпа до интернет ресурси се основава на закона; изразява загриженост относно измененията в Закона за съобщенията, приети през 2014 г.;
- 4. Изразява дълбока загриженост относно неспазването и нарушаването на правата на затворниците в рамките на системата от затвори в Казахстан; изразява загриженост относно физическото и психическото състояние на затворниците Владимир Козлов, Вадин Курамшин (лауреат на международната награда в областта на правата на човека „Людовик Трарио“ за 2013 г.) и Арон Атабек, осъдени по политически причини, и изисква те да получат незабавен достъп до необходимото медицинско лечение и да им се разрешат редовни свиждания,

¹ <http://www.osce.org/odihr/elections/89401?download=true>

включително с членове на семейството, законни представители и представители на организации за защита на правата на човека и на правата на затворниците;

5. Отчита, че „Програмата от 100 стъпки“ е опит за предприемане на действия във връзка с неотложни реформи в Казахстан; призовава Казахстан да приложи Националния механизъм за предотвратяване на изтезания и да започне дебат относно новите наказателни кодекси;
6. Подчертава, че едни по-тесните политически и икономически отношения с ЕС, предвидени в подписаното неотдавна споразумение за засилено партньорство и сътрудничество, трябва да се основават на общи ценности и да съответстват на активен и конкретен ангажимент от страна на Казахстан да проведе политическите и демократичните реформи, които произтичат от неговите международни задължения и ангажименти;
7. Приветства освобождаването на редица лишени от свобода активисти в областта на правата на човека и трудовите права след последния кръг от диалога по правата на човека;
8. Изтъква, че законната борба срещу тероризма и екстремизма следва да не се използва като извинение за забрана на дейността на опозицията, ограничаване на свободата на изразяване на мнение или възпрепятстване на независимостта на съдебната система;
9. Призовава за преразглеждане на членовете от Наказателния кодекс, които могат да се използват за инкриминиране на законно поведение, защитено от правото в областта на правата на човека, по-специално член 174 относно „подстрекаване на социални, национални, кланови, расови, класови или религиозни разногласия“;
10. Призовава казахските органи да отменят присъдите на блогъри, включително Ермек Наримбаев, Серикжан Мамбеталин и Болатбек Блянов; призовава за освобождаването на Гюзал Байдалинова; призовава за прекратяване на тормоза спрямо Сейткази Матаев и Асет Матаев; посочва в тази връзка, че делата, засягащи журналисти, следва да бъдат публични и че следва да не се прилага тормоз по време на производството;
11. Призовава за освобождаването на опозиционния лидер Владимир Козлов, който понастоящем е задържан при строг тъмничен режим, до провеждането на независимо и безпристрастно преразглеждане на неговото дело;
12. Изразява дълбока загриженост във връзка с Закона за НПО, който подкопава съществуването и независимостта на НПО в Казахстан; настоятелно призовава казахските органи във всички случаи да гарантират, че всички активисти и НПО в областта на правата на човека в Казахстан могат да упражняват своите законни дейности в областта на правата на човека без страх от репресии и без никакви ограничения;
13. Приветства амбицията на Казахстан да се включи активно като посредник по международни въпроси във връзка със сигурността, засягащи региона в по-широк план; настоятелно призовава казахските органи да спазват международните

ангажименти, които са подписали, включително свързаните с принципите на правовата държава и независимостта на съдебната система;

14. Приветства редовните диалози между ЕС и Казахстан по правата на човека; подчертава значението на диалозите по правата на човека между ЕС и казахските органи; призовава за засилване на диалозите, за да се превърнат в благоприятстващи създаването на форум, в рамките на който въпросите могат да се разглеждат открито; подчертава, че тези диалози следва да бъдат ефективни и ориентирани към резултатите;
15. Призовава ЕС, и по-специално Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), да следи отблизо развитието на събитията в Казахстан, да изразява опасенията си пред казахските органи, когато е необходимо, да предлага помощ и редовно да докладва на Парламента; призовава делегацията на ЕС в Астана да продължи да играе активна роля в наблюдението на положението и да повдига въпросите относно свободата на изразяване на мнение в рамките на всички съответни двустранни срещи с Казахстан;
16. Настоятелно призовава казахските органи да изпълнят изцяло препоръките на ОССЕ/Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) преди предстоящите парламентарни избори, както и да предприемат конкретни мерки за прилагане на препоръките на специалния докладчик на ООН по правото на свободни мирни събрания и сдружаване; припомня на Казахстан неговата амбиция да бъде кандидат за непостоянен член в Съвета за сигурност на ООН през периода 2017—2018 г.;
17. Призовава казахските органи да поемат ангажимент за постигането на целите за устойчиво развитие, приети на международно равнище неотдавна;
18. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Европейската комисия/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и парламентарите на държавите членки, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на Съвета на ООН по правата на човека и на правителството и парламента на Казахстан.